

سرشناسه: اسکندری، محمد
 عنوان و پدیدآور: نماینده کوری: برداشتی آزاد از رمان «کوری» ژوزه
 ساراماگو / محمد اسکندری
 مشخصات ناشر: تهران، نشر قطره، ۱۳۸۵.
 مشخصات ظاهری: ۹۶ ص: مصور
 فروست: سلسله انتشارات نشر قطره، ۷۱۹. هنر و ادبیات ایران، ۲۰۳
 شابک: 978-964-341-607-2
 موضوع: نماینده فارسی - قرن ۱۴
 موضوع: ساراماگو، ژوزه، ۱۹۱۲ - م. Saramago, Jose
 کوری - اقتباس‌ها
 رده‌بندی کنگره: PIR ۷۹۵۳ ۱۳۸۵ ن ۷۵۳ س /
 رده‌بندی دیویی: ۸۵۲ / ۶۲
 شماره کتابخانه ملی: ۸۵ - ۲۰۵۸۵

شابک: ۴-۶۰۷-۲۴۱-۹۶۴-۹۷۸-978-964-341-607-0 ISBN:

نمایشنامه

کوری

برداشتی آزاد از رمان «کوری»
ژوزه ساراماگو

محمد اسکندری

نشر قطره

کوری

محمد اسکندری

ویراستار و نمونه خوان: آرش میرطالبی

چاپ اول: ۱۳۸۶

لیتوگرافی: طاووس رایانه

چاپ: سارنگ

تیراژ: ۱۱۰۰ نسخه

بها: ۱۰۰۰ تومان

حق چاپ برای نشر قطره محفوظ است.

آدرس: خیابان فاطمی، خیابان ششم، پلاک ۹ - دورنگار: ۸۸۹۶۸۹۹۶

تلفن: ۸۸۹۵۶۵۳۷ و ۸۸۹۵۲۸۳۵ و ۳-۸۸۹۷۳۳۵۱

صندوق پستی ۳۸۳-۱۳۱۴۵

e-mail: ghatreh_pub@yahoo.com

Printed in The Islamic Republic of Iran

پیشگفتار

ادبیات دراماتیک اگرچه خود شاخه مستقلی است و نام‌آوران بی‌شماری را در این عرصه به‌دنیای فرهنگ و ادب تقدیم داشته، اما هرگز ارتباطش را با شعر و داستان قطع نکرده و همواره به‌عنوان منبعی سرشار از آن سود برده است.

لذا اقتباس - که وفاداری به مفهوم و رعایت ساختار اثر، موردنظر است - از سابقه طولانی برخوردار است. خاصه در تئاتر غرب، در رم قرون وسطی، امر اقتباس و تقلید فراگیر می‌شود. «در طول سده چهاردهم عده‌ای از نویسندگان قرون وسطایی به ارزش دراماتیک نمایشنامه توجه نشان دادند و اقتباس از آثار کلاسیک یونان را آغاز کردند. از اولین تراژدی‌های تقلیدی و اقتباس شده می‌توان نمایشنامه اکیرینوس^۱ حدود ۱۳۱۵، اثر (البرتینو موساتو)^۲ را نام برد.» (از کتاب اسکار، گ براکت) اما در ادامه این دوره اقتباس تا حد رونویسی تنزل می‌کند، تا جایی که عصر رنسانس باید فرامی‌رسید تا ارزش‌های نوینی بازآفریده می‌شدند.

در تئاتر ایران که سابقه آن به دوره قاجار برمی گردد، کار اقتباس نمایشی به کوشش چند تن آغاز می شود که از شاخص ترین آن ها می توان از آخوندزاده یاد کرد.

«نمایشنامه نویس ایرانی، میرزا فتحعلی آخوندزاده، بنیان گذار نمایش در آذربایجان، نقش عظیمی در شکل گیری نمایشنامه نویسی ایرانی داشته است. اولین نمایشنامه ایرانی، «حکایت ملا ابراهیم خلیل کیمیاگر» است که در سال ۱۲۶۷ ه. ق. (۱۸۵۰ مسیحی) به زبان ترکی آذری، نوشته شد.» (از کتاب چهار تئاتر)

با همه تلاش کوشندگان، جریان اقتباس و برداشت آزاد (در برداشت آزاد، در جرح و تعدیل اثر کاملاً مختاریم.) وام گرفتن از ایده ها هرگز به عنوان یک فعالیت ادبیات نمایشی مورد تأیید و تداوم قرار نگرفته است. با این یادآوری مختصر، نگارنده که خود عضو کوچکی از خانواده تئاتر است، بی هیچ ادعایی در زمینه اقتباس و برداشت آزاد، تجربیاتی را رقم زده و در اجرای صحنه ای این آثار سهم داشته است.

فالگوش (شعر)	منوچهر بکتالی
کتیبه (شعر)	مهدی اخوان ثالث
تندیس (شعر)	نعمت میرزا زاده
دشمنان جامعه سالم (داستان کوتاه)	سید ابراهیم نبوی
دادگاه نورنبرگ (داستان)	ابی امان

کوری (رمان) ژوزه ساراماگو:

درباره رمان کوری، لازم به یادآوری است که این شاهکار ادبی بیش از قالب های دیگر هنری، قابلیت تبدیل شدن به فیلم نامه را دارد. از

این رو اقتباس نمایشی این اثر با امکانات محدود صحنه با دشواری‌هایی روبه‌روست، لذا راهی به‌جز برداشتی آزاد میسر نبود. در این برداشت آزاد از آنچه بهره گرفته شده است تنها مضمون اصلی اثر بوده است. با سپاس فراوان از سرکار خانم منیژه محامدی که در ترجمه و بازخوانی متن، این قلم را یاری دادند. متن انگلیسی از ترجمه «Giovanni Pontiero» استفاده شده است.

مأخذ

- ۱- تاریخ تئاتر جهان، جلد اول، اسکار، گ براکت، ترجمه هوشنگ آزادی‌ور، صص ۲۸۷-۲۸۶.
- ۲- چهار تئاتر، میرزا آقا تبریزی، م. ب. مؤمنی.